

**BIBLIOTECA VIRTUAL
MIGUEL DE CERVANTES**

BIBLIOTECA AFRICANA
www.cervantesvirtual.com

SAÏD EL KADAOUI MOUSSAOUI

Cartes al meu fill

[selecció de fragments]

Edició impresa

Saïd El Kadaoui Moussaoui, *Cartes al meu fill. Un català de soca-rel, gairebé* (2011)

En

Saïd El Kadaoui Moussaoui (2011) *Cartes al meu fill. Un català de soca-rel, gairebé*. Badalona: Ara Llibres. (pàg. 15-19, 27, 35, 41, 49, 55, 61, 69, 77, 87, 95, 103, 111, 123, 139, 147-156)

Edició digital

Saïd El Kadaoui Moussaoui, *Cartes al meu fill* (2011)
Enrique Lomas López (ed.)

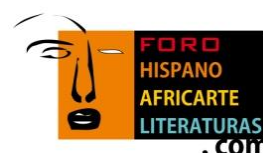
Biblioteca Africana – Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes
Juliol de 2011

Aquest treball s'ha desenvolupat en el marc del projecte R+D «Literatures africanes en espanyol. Mediació literària i hospitalitat poètica des dels 90» (FFI2010-21439) dirigit per la Dra. Josefina Bueno Alonso

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

Cartes al meu fill

Saïd El Kadaoui Moussaoui

Estimat fill,

Tu m'has donat l'empenta que necessitava per escriure un llibre que em ronda pel cap des de fa ja un temps.

He volgut fer-lo senzill, fluid però prou profund per transmetre la idea següent: el discurs social que gira al voltant de l'eix *ells (els diferents, els forans, els altres) i nosaltres (els autèntics i autòctons, els d'aquí)* és anacrònic. No correspon amb el nostre temps i contribueix a crear falses realitats que poden damnejar molta gent.

S'ha fet suficients assajos, tesis doctorals i estudis sociològics que, malauradament, només coneixen els especialistes.

La ficció, la literatura, sovint ens dona una visió molt més àmplia i completa de la majoria dels aspectes de la vida. Ens permet endinsar-nos en l'intricat món dels sentiments i de les relacions humanes i aprofundir en la indefugible relació de l'individu amb el seu temps.

Quan tu encara eres a la panxa de la mare, la meva inquietud, o més aviat la meva necessitat, de sentir que aquesta terra m'estimava tal com sóc, amb tota la meva història, es va fer més gran. Alhora, sentia que tenia el deure de preparar-te el terreny. Si jo patia quan notava que se'm tractava permanentment com un foraster, com no ho haves de fer tu que, a diferència meva, tens una mare amb noms i cognoms ben ancorats en aquest meravellós tros de terra? Tu, que has nascut en el bell hospital de Sant Pau, amb més de sis-cents anys d'història i una de les joies del Modernisme català?

El Modernisme és un dels moviments artístics i culturals més rics de la història de Catalunya i un dels moments històrics que més em fascinen, precisament per l'obertura de mentalitat que significà per al país. És justament aquesta actitud de recerca d'idees, de formes noves, d'explicar-se i de projectar la realitat que ara necessitem.

Obrir la ment i el cor per fer lloc als nens que, com tu, tenen cognoms d'altres indrets i que són tan catalans com qualsevol altre.

En la meva feina com a psicòleg infantil, m'agrada creure que una de les tasques més importants que em correspon fer és la de netejar l'ambient que envolta el nen. Només que, en comptes de la pols i el borro, són les angoixes excessives, les projeccions dels desitjos, les frustracions dels seus pares i els seus professors, i les expectatives excessives o la seva manca —que encara és pitjor—, el que jo intento desempolsar. Un cop fet això, és més fàcil ajudar la criatura.

Això mateix és el que ara em proposo fer. Vull pensar que aquest llibre contribuirà, en alguna mesura, a fer que la gent prengui consciència que bona part dels cognoms que ens sonen llunyans també són catalans, espanyols i europeus. Que ens és més útil a tots com a societat incloure tothom en comptes d'excloure i crear categories.

He escrit aquest llibre per preparar-te un lloc més confortable. No és, en definitiva, el deure de tot pare?

En realitat, però, som tu i jo? Sóc jo, el teu pare, que et parla a tu, el meu fill? En bona part sí, però també has de saber que, com deia Gabriel García Márquez, la vida no és la que s'ha viscut sinó la que es recorda per explicar-la. El record és, en el millor dels casos, una reconstrucció d'allò viscut. L'evocació d'un passat que el temps transforma en memòria. I la memòria, ho sabem bé, ens menteix a tothora i de manera insolent. Un llibre que es nodreix de records és, doncs, forçosament un llibre de ficció.

D'altra banda, també m'he permès transformar alguna situació, estirar i emmotllar i, per tant, transfigurar algun record fins a convertir-lo en un nou fet. En definitiva, m'he permès utilitzar molts dels recursos que s'empren en la ficció per parlar-te a tu i a tots els lectors amb el cor a la mà.

Em proposo fer literatura d'una part de les nostres vides. Interaccionar amb tu i amb tot lector que s'apropi a aquest llibre per tractar de construir junts un nou escenari des d'on actuar. Un nou marc des d'on mirar-te. Perquè, com diu Tzvetan Todorov, la literatura amplia el nostre univers, ens incita a imaginar altres maneres de concebre'l i organitzar-lo i pot transformar-nos des de l'interior.

La intenció ha estat que la veu que narra aquest llibre sigui la d'un pare que, preocupat, explica la complexitat de la vida al seu fill. Per tant, ja no som només tu i jo.

Aquesta és la tasca ingent que em vaig proposar abans d'escriure aquestes poques pàgines.

Que ho he aconseguit, fill?

RIURE

El pare em diu que els faci saber que no tolerarà cap mirada despectiva cap a mi; que no perdonarà que els professors no pronunciïn bé el meu cognom; que no permetrà que em preguntin d'on sóc; que no es prendrà amb humor que els cambrers em donin la benvinguda a Catalunya; que ell mateix trencarà la cara als amics que em diguin «vés-te'n al teu país»; que, de cap manera, no tindrà una bona relació amb la meva família política si aquesta mostra un sol però i que serà molt mal educat amb tots aquells funcionaris que escriguin incorrectament el meu cognom. Ah!, i que tampoc no pensa anar-lo lletrejant sempre. S'escriu tal com es pronuncia.

LA FRONTERA

La meva llar es troba a la intempèrie. Una cadira enmig dels gendarmes espanyols i marroquins al bell mig de la frontera que separa Beni Ansar de Melilla. Sovint em sento com l'apèndix de dos països.

Des de l'apèndix t'observo. Sóc la frontera, visc a la intempèrie i no em queixo. És la meva llar. I ara estic content perquè tinc una missió: oferir-te una llar a cada cantó.

LLENGÜES

Sovint penso que sóc de mentida. No pot ser, em dic, jo hauria de pensar en una altra llengua —sí, home, aquella llengua que ha resistit el menyspreu i l'oblit oficial—. Jo hauria de parlar una altra llengua —sí, home, aquella llengua que es fot dels reis, de la història oficial i que oficialment és història—.

On sóc? On ets? Estàs atrapat en una llengua que no és la teva —sí, home, aquella llengua que parlen alguns per molestar uns altres—. Qui sóc? Miro la mare, et miro a tu i respiro tranquil. «Ah! Sóc jo», em dic.

EL MOCADOR

La meva àvia, igual que la teva, es tapa els cabells amb un mocador. No és una mania, és un costum. Tot s'ha de dir, fill. És el nord de la seva brúixola danyada.

Guardo amb mi el paisatge que l'ennobleix i m'ajuda quan sento la mirada inquisidora que travessa les nostres àvies. L'antidot que no et puc donar és un paisatge que s'ha d'estimar. Què puc fer per tu?

COM EL CARD DE TOLSTOI

Com el card de Tolstoi, trepitjat per les rodes de l'atzar, aquell llast carter. Haver d'aixecar-se i fer-ho amb dignitat, dissimulant les ferides i mirant sempre endavant, que els dies són curts i la vida és llarga. Si la pàtria ofega, el mar allibera. Si la llibertat és la pastanaga, eterna promesa, catorze hores dins d'una mina fosca dia rere dia. Com el card de Tolstoi, el teu avi, el meu pare.

L'AMOR, LA TEVA BANDERA

Fruit de l'amor, la més bella de les pàtries, vas néixer tu. De llengües, parla'n tantes com puguís. Les banderes no han d'onejar en els cims. Les idees es poden contradir i es poden canviar. Estima, sí, i precisament per això, crida que el teu país és tan gran i tan petit com qualsevol altre.

LA IDENTITAT ÉS UN VESTIT QUE TU ET FAS A MIDA

Ja som prou presoners. De cadenes, en trobaràs pertot arreu. Som esclaus de les formes i el fons. Les cadenes són les nostres ombres fidels.

Molts dels ulls que et miren t'empresonen perquè no t'entenen. Fuig, fill.

La identitat és un vestit que tu et fas a mida. Tu ets el teu sastre. Vesteix-te amb gust, fill. (I no oblidis dir que sóc el teu pare).

NO PUC ESTALVIAR-TE RES

Enfebrat i tremolós, jaus en el meu pit. «La vida mai no ha estat fàcil», penso en un arravatament de lucidesa, i tremolo amb tu mentre t'acaronó. Tu tremoles per la febre i jo ho faig pensant en les febres que hauran de venir.

A UN CANTÓ I A L'ALTRE

Vinc d'un país feréstec que va fer fora el meu pare i visc en un país que mai no l'ha estimat. Aquest és un pensament molt punyent, sí. Més punyent, però, és el seu silenci. Una daga clavada en l'udol reprimet. Comprendre pot fer mal. No fer-ho pot matar, fill.

Visc enclaustrat en una contradicció permanent. Miro el teu avi i penso que, enfrontar-se a les tanques, als uniformes, voler veure l'altra cara de la moneda, no em fa admirar-lo. Em fa patir. A penes el reconec.

Els anys passen, la seva vida s'apaga i ell ja fa temps que és l'ombra d'algú que no es troba ni en un cantó ni en l'altre.

Et miro a tu, et veig jugar, córrer, riure, encantant de rebre les atencions en una llengua i en l'altra, i penso satisfet: «la frontera no va aturar el teu avi, el meu pare».

TENIR ELS MÈRITS PER SER ETIQUETAT

Que el dit que t'assenyali no sigui per menystenir-te.

Que les paraules que et diguin no siguin per recloure't.

Si el dit i la paraula et mostren un món tancat, fes-los saber que aquest món no és el teu.

ENCAMINAR-SE CAP A UN MATEIX

El mal temps, que en diuen, és el temps que no ens agrada. Però mai ningú no ha pretès suprimir-lo. Hem construït refugis per adaptar-nos-hi.

Això mateix, construir-se un refugi on trobar-se a resguard. Aquesta és la gran tasca a fer. Perquè, no ens enganyem, els temporals humans tampoc no els eliminarem.

CATALÀ I CIUTADÀ DEL MÓN*

Guarda't molt de la seducció de les paraules buides. Són un verí sense antídot. Allunya't de les boques satisfetes. Gurus del no-res. Busquen fer dreuera en aquesta cursa per ser moderns. Només es pot ser ciutadà del món si saps qui és el teu pare. Només si estimes els defectes de la teva mare. Desconfia sempre de les dreueres. Són salts en el buit, fruites apressades. Busca dins teu la paraula precisa. Sigues com el pagès que estima la ronseria de la llavor que creix.

---

* Rememorant una conversa amb el professor J. M. Terricabras.

ROMANÇOS

Córrer a denunciar els crims dels altres i amagar el cap en els gratacels. Aquest vell continent és com l'estruç. Els diners i les paraules construeixen els caus on amagar el cap.

D'ablacions, n'hi ha de molts tipus, fill, però el resultat és sempre el mateix: el dolor. No s'hi valen els romanços.

SOBRE L'AMISTAT

L'amistat és un tresor. És una manta que abriga els teus freds. És com un vaixell gran que acarona el mar serè i l'amanseix els dies de tempesta. És la finestra que s'obre per deixar entrar l'aire que et mancava.

No escatimis, fill. Dóna't a l'amic, a l'amiga. Busca sentir la franquesa del seu contacte.

QUÈ ENS ESPERA?

*dintre seu,
enormes, reposats, el mar i els barcos.*

Joan Margarit

Contemplo el mar agitat i veig com es persegueixen les ones gegants. L'escuma blanca ha desbancat el blau dels dies serens.

La por no exclou la bellesa de l'espectacle i el vers de Joan Margarit m'acompanya insistentment.

L'home del temps anuncia dies serens. T'observo mentre jugues i em sento feliç. Una felicitat que també deixa entreveure la por: sento dintre meu l'enormitat dels vaixells que no troben port. Què ens espera, fill?

EPÍLEG: UN ANY DESPRÉS

Fill, ja ha passat un any des que vaig acabar aquest projecte d'escriure un llibre dialogant amb tu. Ara en redacto les darreres pàgines per incloure-les com a epíleg i començo a sentir la inquietud dolça del comiat desitjat. M'acomio sabent que tu i jo viurem moltes coses plegats.

Un llibre no és un fill, però s'hi assembla en alguns punts. Neix del desig de transformar les inquietuds etèries en matèria viva. Allà on hi havia l'espurna d'un anhel, es va gestant paraula a paraula, a vegades amb l'amenaça constant d'un avortament imminent, i d'altres amb l'angoixa de no estar a l'alçada per engendrar quelcom de valuós, el que finalment esdevindrà un llibre.

El nostre ja ha nascut. Ara l'editorial ens ajudarà a engalanar-lo amb la millor vestimenta per poder-lo presentar així als futurs lectors.

Hi haurà gent que pensarà que la nostra criatura és bufona, d'altres que creuran que no n'hi ha per tant, i moltes altres persones ni se la miraran. Així és la vida.

Un bon amic em va dir un dia que l'edat i els fills ens ajuden a rebaixar el nostre narcisisme. Ens sentim més vulnerables i insegurs. Exactament el mateix es podria pensar dels llibres que escrivim. La satisfacció sempre està amanida per grans temors i per una certa amargor per no haver acomplert del tot les expectatives i els desitjos que es tenien abans d'emprendre la tasca.

«*Se hace camino al andar*», deia el poeta. Escriure és això, caminar cap a un mateix i envers els altres. Un diàleg sense final que troba algunes respostes i obre nous interrogants. A un llibre sempre el seguiran d'altres que tractaran de millorar-lo, de complementar-lo.

De moment ens aturarem aquí i permetrem que la nostra criatura voli i deixi de pertànyer-nos.

Abans, però, no em puc estar de comentar-te els dos esdeveniments que jutjo com a més importants d'aquest últim any. El primer i el més especial és el naixement de la teva germana. Escric aquestes ratlles quan a penes té deu dies i embriagat d'una emoció a la qual encara no ateno a posar-li paraules. És un moment dolç per a la família i, ho saps bé, és una molt bona ocasió per aprendre a compartir. Ho estàs fent molt bé. «És millor ser quatre que tres», em vas dir tot just fa un dia, i espero no demanar-te massa si et proposo de compartir el protagonisme d'aquest llibre també amb ella.

L'altre és aquest magnífic despertar del món àrab. Un bany de dignitat que canviarà, segur, unes societats massa acostumades a l'arbitrarietat del poder, al domini petulant d'una minoria que es creu la mestressa de casa i a la incomprensió total d'uns països poderosos que, alhora que alimentaven el monstre que les sotmetia a una vida indigna, les assenyalaven, en un exercici de cinisme imperdonable, com a incapaces de fer front a les regles de joc que requereix una democràcia.

Em falten paraules per descriure totes les emocions i els sentiments que he experimentat i experimento gràcies a aquesta revolució popular que ja ha obtingut uns resultats impensables fa només tres o quatre mesos.

L'expulsió del poder del dictador Ben Ali a Tunísia i de Hosni Mubàrak a Egipte fan que, ara sí, puguem proclamar, plagiant en Miquel Martí i Pol, que «tot està per fer i tot és possible».

Dins meu, sento aquella ràbia alliberadora que apareix en el moment de la victòria. Un crit que foragita els temors a la derrota que sempre acompanyen aquell que decideix jugar-se-la i competir. Però, competir amb qui? Ara ho sé. Amb tots aquells que han contribuït a crear un corrent d'opinió majoritari que, amb un fanatisme de quant blanc, aristocràtic i impertorbable, concep i teoritza el món arabomusulmà com una entitat homogènia que s'ha de resignar a triar entre els dictadors que els xuclen la sang i el fanatisme de caire religiós.

«No», crida una veueta dins meu. És el meu jo marroquí que, per fi, s'atreveix a traure el cap i el pit. Ja t'ho he explicat al llarg de tot el llibre. Sé qui sóc, no me n'avergonyeixo; al contrari, gaudeixo d'aquesta doble pertinença que em fa estimar dos bàndols que, insisteixo, són molt menys incompatibles del que estem disposats a creure. Però tampoc no sóc un ingenu. No he sentit mai la necessitat de mostrar un fals orgull i identificar-me amb els valors i els trets que suposadament ha de tenir un marroquí segons l'opinió majoritària d'aquesta riba del Mediterrani i, per què no dir-ho, de molts marroquins.

El marroquí que també sóc és una persona que avui estaria manifestant-se pels carrers del Marroc exigint que se'm deixés de tractar com un súbdit per considerar-me un ciutadà. Lluitant per no ser presoners del passat i encarar el present. Intentaria ser un home que lluita per traçar amb els seus encerts i errors el seu propi destí. Res no ha d'impedir a un marroquí tenir aquests valors. Ni Déu, ni falsos enviats de Déu, ni els dictadors i molt menys la concepció dels corrents d'opinió dels països poderosos. I això mateix és el que està succeint en els països àrabs i el que ara estem contemplant bocabadats des d'aquí.

L'home, com diu el meu admirat Rafael Argullol, és un xic lliure si aconsegueix sentir-se ell mateix un destí, tot i que no ignori que les bèsties són allí, agotzonades, esperant el seu moment.

Em fa la impressió que molts homes i dones àrabs d'avui són conscients de les bèsties, interiors i exteriors, perquè les han vist de molt a prop. Però ja han perdut la por. Això ja no ho aturarà ningú. *Horeya*, 'llibertat', és una paraula que has après de seguida mirant amb mi al Youtube el vídeo de la cançó *Sout al Horeya*, la veu de la llibertat, himne de la revolució egípcia.

Quan em pregunto què podem fer des d'aquí, penso de seguida que, almenys, hauríem d'esforçar-nos a no destorbar. Però no em sembla suficient. L'opinió més convincent que he llegit fins ara és novament la de Rafael Argullol. En un article publicat al diari *El País*, parlava de les dues cares d'Europa. El costat fosc, que en diu, ben representat per la seva fúria depredadora, imperial i despectiva amb les altres civilitzacions, i el costat lluminós, representat pels constants viratges, revolucions i trencs que l'ha feta reinventar-se en una munió d'ocasions al llarg de la seva història fins a aconseguir, com en cap altre lloc, reivindicar la llibertat individual de consciència, el dret a la crítica i la necessitat d'autocrítica. Exportar aquesta cara lluminosa és l'únic patrimoni que pot aconseguir un lloc de respecte en el món.

De moment, però, l'Europa oficial i la de la majoria dels seus ciutadans fa el que ja hem comentat en altres capítols: utilitza la tàctica de l'estruç. Amaga el cap per no perdre les prebendes que aquesta actitud li reporta.

Avancem, fill.

Quan pensava escriure aquest epíleg, vaig recordar que feia dos anys havia llegit una gran novel·la, *El lado oscuro del amor*, de Rafik Schami, a la qual acompanyava un epíleg molt escaient. L'he rellegit per inspirar-me i ha estat un encert. M'ha fet pensar en la importància que té la ficció literària per endinsar-nos en un món complex. Res millor que una novel·la per intentar desxifrar-lo.

Aquesta novel·la és fascinant. Es tracta d'un mosaic fabulós que ens endinsa en els racons més secrets i en les complexitats de la Síria dels inicis del segle XX fins a l'actualitat i que és l'escenari d'una gran història d'amor. La de Farid i Rana.

Van passar quaranta anys des de la seva idea inicial de fer aquesta novel·la fins a la seva publicació. Abans parlàvem que els llibres eren com els fills. Sortosament, el temps de gestació d'un nadó no supera mai els nou mesos. T'imagines l'embaràs de la teva germaneta més llarg? Pobre, al final estaves impacient i preguntaves cada dia si aquell dia naixeria. I això que només es va endarrerir uns pocs dies!

En Farid i la Rana pertanyen a dues famílies cristianes, una de catòlica i una altra de grecoortodoxa, enfrontades i que s'odien a mort. Però la inspiració, l'espurna que va fer irreprimible el desig d'escriure una novel·la sobre «totes les formes d'amor prohibit a Aràbia», que diu l'autor en aquest epíleg, va ser el fet d'haver presenciat a setze anys l'assassinat d'una jove musulmana davant dels seus propis ulls i de tots els veïns per haver transgredit els límits religiosos i haver-se enamorat d'un home cristià. Les identitats tancades, fill.

Aquesta novel·la em va meravellar perquè ens parla de la pulsio humana d'existir, de l'amor, el vertader amor, assedegat de llibertat, impossible d'engabiar en unes identitats enllaunades i en una societat lliurada al govern de la cobdícia i de la corrupció.

El més important, explica l'autor en l'epíleg, era mostrar com la dictadura interfereix en la vida de l'individu. Un règim despòtic no deixa espai als tons intermedis. Qui no estigui al seu costat és el seu enemic.

M'agrada aquesta novel·la i el seu epíleg perquè parla d'una realitat que és comuna a tots els països àrabs. Dictadures i identitats monolítiques que només l'amor i la lluita poden qüestionar i canviar.

Aquesta revolució que, per cert, també està arribant a Síria, el país de Rafik Schami, a qui m'agradaria imaginar expectantment eufòric com ho estic jo mateix, ens ha agafat desprevinguts. Ningú no se l'esperava. Però, creu-me si et dic, a risc de semblar pedant, que per a mi era quelcom d'inevitable. Sabia que passaria. Confiava que passés. Tot i així, m'ha sorprès enormement que passi ara i que sigui majoritàriament pacífica. No ho serà allà on els dictadors, com actualment el coronel monstre Gaddafi a Líbia, es resisteixin a entendre que, ara sí, el seu moment ja ha passat.

Et deia que confiava que aquest moment arribés per dues grans raons. La primera se circumscriu al Marroc i és el dinamisme dels joves que observo cada cop que hi viatjo. Al costat d'unes inèrcies culturals i unes tradicions que lliguen l'individu al grup d'una forma esclavitzant, s'endevina un afartament que es tradueix en una creativitat i una voluntat de canvi enormes. «Tot és possible», penso cada cop que hi vaig. La segona té a veure amb els llibres. T'ho he volgut exemplificar amb la magnífica novel·la de Rafik Schami, però són tants i tants els autors que a través dels seus assajos i especialment de les novel·les m'han ajudat a entendre el moment actual del món àrab! Llegint-los un es pot adonar perfectament que el tema central és l'individu que tracta de trobar el seu lloc més enllà d'allò que el poder, la societat i el clan familiar esperen d'ell. El tema central és la set de llibertat. Per tant, dessota del conformisme i la resignació aparents, s'anava coent una rebel·lió silenciosa que ara ha cristal·litzat.

Sempre que tinc l'oportunitat animo totes aquelles persones que volen conèixer de debò la realitat d'aquests països a llegir les novel·les que actualment s'hi escriuen. Crec que la ficció, tot i que pot semblar contradictori, és la millor eina per mostrar totes les cares de la realitat. Viatjant com ho fem ara és impossible captar la complexitat inherent a totes les societats. Podem veure moltes coses, moltes realitats, però en coneixem molt poques. D'altra banda, la informació que ens arriba és majoritàriament reduccionista, sovint maniquea. Només la voluntat ferma de conèixer, a la qual pot contribuir molt la lectura tranquil·la i crítica, ens pot treure el vel que volem treure del cap als altres i que nosaltres ens hauríem de treure dels ulls.

En tot cas, fill, un món sense vels de cap mena seria millor.

Els homes s'ha passat mitja vida construint ponts i l'altra mitja destruint-los, diu Rafael Argullol en la seva obra monumental *Visión desde el fondo del mar*.

El que jo desitjo per a tu és que et sentis lliure i bé. I per fer-ho necessites no destruir els teus ponts interiors, que et permetran fruit de la possibilitat de mirar a un cantó i a l'altre i fer-te la teva pròpia visió del món.

Em fan pena, molta pena, tants i tants joves, alguns pacients, alguns amics, alguns amics d'amics, fills de coneguts o simplement desconeguts totals, que estan atrapats, paralyzats per les exigències antagòniques dels seus dos mons. Un antagonisme fals, producte de la ignorància, de la mala bava o directament del fanatisme.

Mentre estem presenciant una autèntica caiguda del mur de la por i de les tradicions esclavitzants a la riba sud del Mediterrani, no puc evitar de pensar que, aquí, moltes famílies, moltes persones construeixen una identitat defensiva i aniquilen les seves pròpies expectatives per esdevenir persones autònomes convertint-se, així, en criatures de marroquins, àrabs o musulmans.

Les bodes organitzades als països d'origen, l'augment dels vels als caps de les noies, la necessitat de diferenciar-se i convertir el clan familiar en impenetrable, els crims d'honor (o de deshonor, més ben dit) i tantes altres barbaritats o la cara inversa de tot això, que és el trencament

amb aquest món, prèviament reduït només a aquesta part fosca, tot això és simplement empobridor, trist i fragmentador.

Fill, riu, gaudeix, relativitza i busca el teu lloc. Aquest món és de tots! I aquest país és el teu!

Deixa'm fer-te una broma abans d'acabar. Hanif Kureishi comença la seva magnífica novel·la *El buda de suburbi*, amb una frase que m'encanta. És una de les millors arrencades de novel·la que he llegit. Permet-me copiar-lo i, això sí, per acabar el meu llibre, canviar el nom del personatge de la novel·la pel teu i Anglaterra per Catalunya i proposar-te una forma divertida de presentar-te: «Em dic Elies El Kadaoui Serrats i sóc català de soca-rel, gairebé».

Barcelona, 30 de març de 2011

Llig la resta de la novel·la
CARTES AL MEU FILL
de Saïd El Kadaoui Moussaoui

ISBN: 978-84-15224-05-1

www.arallibres.cat